“మాపకపోతే...”
“బలవంతమే...”
“అందుకు ధైర్యంవుందా?–”
“ఉంది–”
“వద్దు నామాటవిను”
“ఎవరికి? నీకా? నాకా?”
“నీకే...”
“ఏకవచన ప్రయోగమా?—”
“ప్రయోగానికి నువ్వే ప్రారంభోత్సవంచేశావు”
“ఏయ్...వెళ్ళిపో–”
“వెళ్లేదిలేదు—రండోయ్ ప్రజలూ–”
ఒక్కసారి లోనికి జొరబడ్డారు, కర్రలతో.

శ్రీ సత్యసూర్య వెంకటవీరభద్రరావుగారు లోనికి పరుగెత్తారు సుబ్బారావు వెంబడొచ్చారు.

కర్రతో బలంగా కొట్టారు భద్రంగారు. సుబ్బారావుకి స్మారకం తప్పింది. భద్రంగారు గదితలుపు వేసుకున్నారు. ప్రజలు తలుపులు పగులకొట్టారు. భద్రంగార్ని బంధించారు.

“తాళంచెవ్వాలియ్యి—”
పోలీసులు ప్రత్యక్షమయ్యారు. వెనుక రామశర్మగారూ పోలీసుయినస్పెక్టరూ.
“చూడండి బందిపోటుదొంగలు.”
“అందరూ నడవండి స్టేషనుకి”

“ప్రజల సొమ్మును దుర్వినియోగపరచి సకాలంలో భవనాలని పూర్తి చెయ్యనందుకు గాను కమిటీఅధ్యక్షుడు శ్రీ సత్యసూర్య వెంకట వీరభద్ర రావుగార్నీ, కార్యదర్శి రామశర్మగార్ని దోషులుగా ఎంచినాం. అధ్యక్షునికి రెండుసంవత్సరాలూ, కార్యదర్శికి సంవత్సరమూ కఠినశిక్ష విధించడమయింది. రహస్యాల్ని బయటపెట్టి ప్రజలకి ఉపకారంచేసిన శ్రీ సుబ్బారావుగార్ని అభినందిస్తున్నాం. బలంగా గాయపడినందుకు మా సానుభూతి అందచేస్తున్నాం.” తీర్పు చెప్పబడింది.

రెండు నెలల్లోనే భవనాలు పూర్తి అయినాయి. హైస్కూలు అవిచ్ఛిన్నంగా సాగాలని ప్రజలు కోరుతున్నారు.

కథానిక

శాంతిశ్రీ

రంధి సోమరాజు

శాంతిశ్రీ మంచివాడు. ఎవరికీ అన్యాయం చెయ్యడు. తనకు తోస్తే ఒకరి కింత పెడతాడు. అయితే ఈ తోచడమనేది చాలా చిక్కైన విషయమే అనుకోండి! అతనికి ముష్టివాళ్ళంటే ఎంతో ప్రేమ. వాళ్ళ కష్టసుఖాలను అతనెప్పుడూ తెలుసుకున్న పాపానపోకపోయినా, వాళ్ళంటే అతనికి ఎక్కడలేని జాలీ ఉంది.

నలుగురు మిత్రులతో కలసి అతను మాట్లాడేప్పుడు, అతనెప్పుడూ పేదవాళ్ళ ప్రసక్తే తీసుకొస్తాడు. పేదవాళ్ళమీద అతనికెంతో అభిమానమున్నట్లు ఆ మిత్రులనుకోవాలని అతను ఆశపడతాడు. అందుకనే అనుక్కోండి మరెందుకైనా అనుకోండి, అతనా ప్రియమిత్రులున్నప్పుడు తప్పకుండా కానీలు, అణాలు పేదవాళ్ళకు దానం చేస్తూ ఉంటాడు. అలా చేస్తూన్నప్పుడు ఆ మిత్రులవైపు ఒకసారిచూసి మరీ ఆ డబ్బులు ఆ పేదలమొగాన విసిరేస్తాడు.

అప్పుడప్పుడా స్నేహితులతో, “ఒరే...నా మొగాన ఏమైనా రాసివుందేమిట్రా...ఎప్పుడూ వాళ్ళు నన్నే అడుగుతారు” అంటూ తన మొగాన గంభీరమైన ముద్ర కొట్టుకొని, తనను ఏ ఒక్క స్నేహితుడైన ప్రశంసిస్తాడేమోనని ఎదురు చూస్తాడు. పాపం! ఆ స్నేహితులు అట్లాంటిపని ఎప్పుడూ చెయ్యరు.

ఆ మిత్రులంతా శాంతిశ్రీ అంత సద్గుణాలు కలవారు కారు. అదేమిటోగాని వాళ్ళు ఇతరులలోని మంచిని సుతరామూ సహించలేరు. కాని ఆ ఇతరులలో బోలెడంత దుర్గుణాలచెత్త చేరి, అది

తుళ్ళి కంపుకొడుతూంటే, ఆ గాలి పోగేసుకొని హుక్కాలా పీల్చడం, ఆ మిత్రబృందానికి ఎంతో యిష్టం!

శాంతిశ్రీ దానధర్మాలు చేయడం వాళ్ళకు పసేమీ గిట్టదు. ఈ శాంతిశ్రీ అనే దుర్మార్గుడు తమను ఆ ముష్టిపీనుగులముందు అవమానపరుస్తున్నట్లుగా వారు ఊహిస్తారు. వాళ్ళ ఉద్దేశ్యం శాంతిశ్రీ కాదు కదా... అతని ప్రపితామహాశ్రీ యైనా తాముండగా ఎవ్వడికీ కానీలు గీనీలు వెయ్యగూడదని.

పాపం శాంతిశ్రీ మాత్రం ఏమిచెయ్యగలడు? అతను పేదవాళ్ళకు డబ్బువెయ్యడంమాత్రం మానలేడు. అది అతనికి చిన్నప్పటినుంచీ ఉన్న అలవాటు. ఆ అలవాటు ఇప్పుడు పొమ్మంటే మాత్రం పోతుందా ఏమిటి? కాని చిక్కంతా అతనీ అలవాటును, తనకు ఆత్మగతంగా లేని పేదలపట్ల సానుభూతిగా జమకట్టుకుంటాడు. ఇదే అతనితో వచ్చిన చిక్కు!

ఏ బిచ్చగాడైనా కానీ అడిగినప్పుడు మిత్రులెవ్వరూ తనదగ్గర లేకపోతే అతనెంతో బాధ పడతాడు. తను ఎలాగూ కానీ వెయ్యక తప్పదు. అటువంటప్పుడు ఆ మిత్రులు లేకపోవడం ఎంత బాధగా ఉంటుంది! అందుకనే, అతనాసమయంలో బిచ్చగాడికి కానీ వెయ్యడం మానడుగాని, మొగం మాత్రం ఆముదం త్రాగిన వాడిలా పెడతాడు. ఇందుకనే అతను అప్పుడప్పుడు తను కానీలు ఈ వెధవ ముష్టివాళ్ళ కెందుకెయ్యాలేమిటి అనుకుంటాడు. తను కానీలు పోగొట్టుకోవడమే కాకుండా దానితో పుట్టెడు దుఃఖాన్నికూడా కొని తెచ్చుకోవడ మేమిటని మనసులో తెగనలిగి పోతాడు. 'ఈ ముష్టివాళ్ళంతా చక్కగా తన స్నేహితులంతా తనవద్ద ఉన్నప్పుడే డబ్బులడుక్కోరాదూ'...అని ఎంతో ఇదౌతాడు.

"ఓయి శాంతిశ్రీ...ఎందుకయ్యా నువ్వు ఆ మిత్రుల గురించి అంత తాపత్రయ పడతావు. వాళ్లు నిన్ను ఎప్పుడూ కించిత్తయినా పొగడిన పాపాన పోలేదు. వాళ్ళు ఉండడంకన్నా లేక పోవడం మంచిదికదూ..." అంటుంది అప్పుడప్పుడాతని మనసు. అయితే ఆ మిత్రులు శాంతిశ్రీని అలాంటిసమయంలో పొగడకపోయినా వాళ్ళ కవసరమైనప్పుడు అతనిని ఆకాశాని కెత్తడంలో ఘనులే మరి.

అసలు బిచ్చగాళ్ళకు కానులు దానం చేసేప్పుడల్లా శాంతిశ్రీకి ఎక్కడలేని ఆనందంగా ఉంటుంది. ఆ సమయంలో మిత్రులున్నా ఉండపోయినా, లోలోన అతని మనసు కెంతో శాంతిగా ఉంటోంది. ఎంతో హాయిగా ఉంటోంది.

ఈ "హాయి" అనేది, బిచ్చగాళ్ళకు డబ్బు లిచ్చేప్పుడే కాదు; మిత్రులకు డబ్బు అప్పుగా ఇచ్చేప్పుడుకూడ కలుగుతోంది. వాళ్ళు తిరిగి ఇవ్వకపోతే బాధగా ఉంటున్నా...వారికి ఇచ్చేప్పుడు మాత్రం, ఎంతో సుఖంగా ఉంటుంది. అసలు శాంతిశ్రీ, తన మిత్రులెవరైనా తనవద్ద డబ్బు అప్పుగా పుచ్చుకుంటే బాగుండునని ఊహించిన దినాలు కూడా కొన్నిఉన్నాయంటే చాలమందికి ఆశ్చర్యం కలగొచ్చు!

శాంతిశ్రీ ఎవ్వరికైన అప్పు ఇవ్వడమంటే ఇచ్చేవాడేగాని, వాళ్ళదగ్గర వడ్డీగిడ్డీ పుచ్చుకోవడం లాంటి వెధవపని ఎప్పుడూ చెయ్యలేదు. వడ్డీలు పుచ్చుకోవడమంటే అతనికి పరమ అసహ్యం. అలాంటి వాళ్ళను చూస్తే అతనికి మా చెడ్డరోత. ఉంటే ఇవ్వాలి, లేకపోతే మానెయ్యాలిగాని, వడ్డీ పుచ్చుకోవడం లాంటి నీచస్థితికి దిగజారకూడదని అతని మనసులోని కోరిక. మనదగ్గరఉన్న వార్తాపత్రికను, ఒకసారి చదివి ఇస్తామంటే, ఎలా ఎలా ఇస్తూఉంటామో...అలాగే మనదగ్గరఉన్న డబ్బు వాళ్ళ అవసరం తీరిన తరువాత, ఇస్తామంటే తప్పకుండా ఇవ్వాలంటాడు. ఇలాంటి చక్కని చిలుక పలుకులైతే అతను పలుకుతున్నాడేగాని తీరా డబ్బు ఇవ్వడమనేది వచ్చేప్పటికి, మనుషుల కష్టాలను గుర్తించలేని అశక్తుడై పోతున్నాడు.

డబ్బు ఇస్తే తిరిగి వచ్చేమార్గాన్నే చూసుకుంటున్నాడుగాని, అది అవసరమైన వాళ్ళకే ఇస్తున్నానా లేదా...అనే ఆత్మవిమర్శకు దిగడంలేదు

అసలు, అన్నప్రకారంగా డబ్బు తిరిగి ఇచ్చేనే వాడికే, శాంతిశ్రీ అప్పు పెడుతూ ఉంటాడు అయితే ముందుగా ఈ విషయం అతని కెలా తెలుస్తుందని ఎవరైనా అడగొచ్చు. కాని అతనీవిషయంలో గట్టివాడనే చెప్పాలి. పుచ్చుకోనేవాడి తాహతు ఎటువంటిదో, వాడినడవడి ఎట్లాంటిదో

అతని మాటలవెనుక ఎట్లాంటి అర్థాలు దాగి ఉన్నాయో, అతను ఇట్టే పసిగట్టగలడు. ఏతావాతా ఒకటి రెండు పద్దులు బీరుపోయినా, అటువంటి వాటిగురించి, అంతగా పట్టించుకోడు. మనసుకట్లాంటి సమయంలో కొంచెం బాధగానే ఉంటుంది గాని, అట్లాబాధకలిగి నప్పుడల్లా, ముష్టివాళ్ళకు పారేసిన డబ్బులతో జతచేసుకొని, ఆ ఎగేసిన బాపతునంతా, అట్లాంటి బాధలనుండి విముక్తుడౌతున్నాడు. మనసులో ఎంతో శాంతిని పొందుతున్నాడు.

శాంతిశ్రీ ఎక్కువగా చదువుకోక పోయినా, ఎక్కువగా ఆలోచిస్తాడు. ఎక్కువగా సినిమాలు చూడకపోయినా, ఎక్కువగా సినిమాపుస్తకాలు చదువుతాడు. సిగరెట్లు త్రాగకపోవడంవల్ల, కాఫీ వగైరా ఖర్చులు ఏమీలేకపోవడంవల్ల, అతను అప్పులు ఇవ్వగా తిరిగి రానిడబ్బు ఇట్లాంటిదుర్వ్యసనాలకు ఖర్చైయిపోయినట్లు భావించుకోడంలో తప్పేమిటి అనుకుంటాడు. పోయినడబ్బు పోతే పోయిందిగాని, చక్కని గుణపాఠం నేర్పిందని మనసులో ఆపాఠాలను వల్లెవేసుకుంటాడు. గురువుగారు ఎంతో మనసుపెట్టి చెప్పిన విద్యకూడా రాణిస్తుందో రాణించదో నాకు తెలియదుకాని, అట్లా ఎవరూ చెప్పకుండానే డబ్బుపోతే సలిగే జ్ఞానం భాసిస్తుంది అంటాడు. ఇలాగే ఇలాగే అతనెప్పుడూ ఆలోచిస్తాడు.

ఆ రోజున అతను ఇంటికి వచ్చిన సమయాన, అతని అర్ధాంగి, శ్రీకాంత ఎవరితోనో ఒక ముసలమ్మతో మాట్లాడుతూండటం చూశాడు. ఆమెను ఆమెను ఎవరో ముష్టికొచ్చిన ముసలమ్మ అనుకున్నాడు. ముష్టివాళ్ళకు ముష్టివేయడంలో తనకు శ్రీకాంత పోటీగా వస్తూందా ఏమిటి అన్న చల్లని ఊహ ఒకటి అతని మనసులోపుట్టి. అది హుషారుగా ఎంతో చల్లనిపానీయంలా అతని హృదయానికి చల్లదనాన్ని చేకూర్చింది. అప్పుడప్పుడుగాని, అట్లాంటివాళ్ళ కథలు వింటూన్నప్పుడుగాని, అతని గుండెల్లో భగ్గుమనేది. కాని అది శ్రీకాంత విషయంలో అలా భగ్గుమనక పోవడమే కాకుండా పైపెచ్చు ఎంతో చల్లగాఉంది. ఏదో వేళావిశేష మనుకున్నాడు. కాదు...కాదు...అన్నట్లు మరచిపోయాను. ఆమె మరి అర్ధాంగి కదూ...అనుకున్నాడు. నవ్వుకున్నాడు.

కాని ఆ ముసలమ్మ ఎప్పటికి ఆ పెరటిగుమ్మం దగ్గరనుంచి కదలి వెళ్ళకపోవడం, ఎప్పటికీ శ్రీకాంత అక్కడనుంచి లోనికి కదలి రాకపోవడం-చూస్తూ ఉంటే శాంతిశ్రీకి, శ్రీకాంతమీద పుట్టెడు కోపం పుట్టుకొచ్చింది. కాని అతని కోపం శ్రీకాంతమీద ఎందుకు పనికొస్తుంది? పాపం బలవంతాన అతనా కోపాన్ని అణచి, అలా దాన్ని అణచివేయడం మహా పాపంలా గిలగిల కొట్టుకున్నాడు.

ఇంతలో శ్రీకాంత లోనికి రానే వచ్చింది. వచ్చిన ఆమె నవ్వుతూ రాలే. నవ్వుతూ వస్తే ఎలాగుండేదో కాని, ఆమె మొగం ముడుచుకొని వచ్చింది. మొగంలో ఏదో దాచి ముడిచివేసుకుని వచ్చింది. శాంతిశ్రీ గుండె పరిశోధిస్తూన్నట్లు కళ్లు పెట్టింది. ఏదో చెప్పాలనుకొని చెప్పడంమానేసింది.

శాంతిశ్రీకి విసుగు వచ్చింది. విసుగు రావడం అంటే, ఎండలో మలమల మాడిపోయే యిసుక ఎడారి ఒకటి చక్కా అతనిలో పుట్టుకొని రావడమన్న మాట! అందులో చికాకు తుఫానులు మరీ వీచాయంటే ఓ పట్టాన బయటపడటం కష్టం! చికాకంటే శాంతిశ్రీకి చెడ్డ అసహ్యం. అసహ్యమే కాదు భయం కూడాను. అందుకనే వెంటనే- "ఏమిటి విశేషం"అన్నాడు. అలా అంటూ, చల్లని గాలిలో హాయిగా కిలకిలలాడే పచ్చని ఆకుమడిలా మొగాన్ని నవ్వులతో డెకరేట్ చేశాడు పాపం!

కాని శ్రీకాంత ఉలకలేదు పలకలేదు. ఆమె తిరిగి అలాగే చూసింది.

శాంతిశ్రీకి కోపం వచ్చేశేట్లుగా ఉంది. ఏదో గుండె లోపలినుంచి తరుముకొస్తూన్నట్లుంది. ఆ ముసలమ్మ ఇంకా ఆ పెరటి గుమ్మందగ్గరనుంచి కదలిపోనేలేదు. దెయ్యంలా అక్కడనిలబడిఉంది.

"ఏమిటి కాంతా...ఎవరా మనిషి"అన్నాడు. ఎంతణచుకున్నా కోపం మాటల్లో కలసింది పాలు అమ్మేవాడి పాలల్లో నీళ్ళు కలపబడ కుండా వుండనట్లు.

శ్రీకాంత పాపం భర్తంటే భయంలేనిది కాదు. ఏ విషయంలోనైన, భర్తతో ఉల్లాసంగా మాట్లాడ గలదేమో కాని, డబ్బు విషయమై అతని ముందు తిన్నగా నిలబడి మాట్లాడలేదు. అయినా పాపం

తప్పనిసరైనట్లు "అబ్బే ఏమీలేదండి ... వాళ్ళ అమ్మాయిని ఇవ్వాళ ఎవరో చూడటానికి రాస్తారటండి. చేతిలో చిల్లిగవ్వ లేదట. ఓ పది రూపాయలు సర్దుబాటుచెయ్యమంటోంది. నెలకు అర్థణా వడ్డీ ఇస్తానని తెగ బ్రతిమాలుతోంది. ఒక్క నెల రోజుల్లో ఇచ్చేస్తుందట..." అంటూ భర్తవైపు చూసింది. మీరు తప్పకుండా ఇవ్వాలన్నట్టుగా మొగంలో భావాలనుమలచింది.

కాని శ్రీకాంత చెప్పిన ఈ మాటలు శాంతిశ్రీ, శాంతంగా వినలేకపోయాడు. శ్రీకాంతకు మతి పోయిందా అనుకున్నాడు. తన సంగతి పూర్తిగా తెలిసిఉన్న శ్రీకాంత ఇలా వడ్డీకి డబ్బు యిమ్మని అడగటం సహించలేకపోయాడు. వెంటనే గట్టిగా, "అయితే నేను డబ్బు వడ్డీలకు తిప్పే వెధవ ననుకున్నావా" అని అరిచాడు. "ఇప్పుడంటే అన్నావు గాని, ఇంకెప్పుడూ ఇలాంటి మాటలనకు" అంటూ ముక్కుపుటా లెగరేశాడు. ఇంక నువ్వు నోరెత్తక, శీఘ్రమే ఆ ముసలమ్మను ఇక్కడినుంచి దయచెయ్యమని చెప్పు అన్నట్లుగా హుంకరించాడు.

పాపం ఆ ముసలమ్మ దీనావస్థకు ఎంతో జాలి పడిన శ్రీకాంత, పదిరూపాయలు కూడా ఇవ్వలేక పోయిందే ఈ శ్రీమంతుల ఇంటి ఇల్లాలు అని అనుకుంటుందేమో అని దిగులుపడిన శ్రీకాంత, 'పోనీ వడ్డీలేకుండానే ఇవ్వండి' అంది మెల్లగా.

శాంతిశ్రీకి చిర్రెత్తింది 'ఏమిటీ ముష్టిముండకు పది రూపాయలిమ్మంటావా నీకేమైన మతిపోయిందా ఏం! వెళ్ళు ఇంకెప్పుడూ ఈ గుమ్మం త్రొక్కొద్దని చెప్పు. నీకంతగా చెప్పడానికి సిగ్గుగా ఉంటే నేనే వెళ్ళి చెప్తాను' అంటూ ఆయాసపడి పోయాడు.

శ్రీకాంత చేసేదిలేక, అక్కడనుంచి ఆ ముసలమ్మను వెళ్ళిపోమని చెప్పలేక చెప్పింది. ఆమె వెళ్ళిపోయిన తరువాత శ్రీకాంత కేమిటో పిచ్చి ధైర్యం వచ్చింది. ఒకరిని ఏమైనా అనాలంటే వారిదగ్గఱ ఏరూపేణా సహాయం పొందనప్పుడే వీలుగా ఉంటుంది కాబోలు! ఈ భర్తగారు ఇంక ఎలాగూ డబ్బు ఇచ్చేది లేదు కాబట్టి, ఇప్పుడేమి మాట్లాడినా నోరు మెదపకుండా ఊరుకుంటారని నిర్ణయించుకుంది. ఇప్పుడే నాలుగు మాటలూ అడిగి అతన్ని దులిపేయాలనుకుంది.

ఇంతలో ప్రక్కింటి షావుకారుగా రబ్బాయి, గబగబా ఆగదిలోకి వచ్చి, 'మావయ్యా... మావయ్యా... మానాన్నేమో ... మరేమో... పదిరూపాయలుంటే ఇమ్మన్నాడు. రేపు నీకు ఇచ్చేస్తాడట' అంటూ వగరుస్తూ నిలబడ్డాడు. అప్పుడు శాంతిశ్రీ, 'ఓరినీ ఈ నాలుగు మాటలకే ఇంత ఆయాసపడతావేరా' అంటూ వాడి బుగ్గ గిల్లి, పదిరూపాయిల కాగితం వాడిచేతిలో పెట్టాడు.

ఇప్పుడు శాంతిశ్రీని చూడటానికికూడా, శ్రీకాంత అసహ్యించుకుంది. ఆమె మొగంలో కోపం నిప్పు మీది ఉప్పులా పేలుతూంది. 'ఛీ' అనుకుంటూ ఆమె తనగదిలోకి అతనితో ఏమీ మాట్లాడకుండా విసురుగా వెళ్ళిపోయింది.

ఆమె వెనకనే శాంతిశ్రీ వెళ్ళి మెల్లగా, 'అయితే నువ్వు, ఆ బికారిని, ఈ షావుకారును ఒక త్రాసులో తూస్తావా?' అన్నాడు.

కాని శ్రీకాంత మాట్లాడలేదు. శాంతిశ్రీకి ఆమె నోటివెంట జవాబు తన కనుకూలంగా చెప్పించుకోవాలనే ఆదుర్దా అధికమయింది. అందుకని, పాప మతను ఆమె చుట్టూ తిరిగాడు. తనలో తాను తిరిగి చూసుకోకుండా, ఆమె చుట్టూ తిరగడంవల్ల తను ఆశించిన విధంగా ఫలితం ఉండదని అతను ఊహించలేక పోయాడు. 'ఎందుకు కాంతా, అంత కోపం' అన్నాడు. అలా అన్నప్పుడు ఏమి జవాబు వినవలసివస్తుందో అని భయపడ్డాడు. శ్రీకాంత కోరిక నెరవేర్చక పోవడంవల్ల తను ఆమెకు ఈ విధంగా లొంగిపోవలసి వచ్చిందికదా అని మనసులో బహుకష్టపడ్డాడు.

అప్పటి వరకు శ్రీకాంత, పాపం అతిప్రయత్నం మీద అణచుకున్న కోపం అంతా ఒక్కసారి ఆమె గుండెల్లోంచి పెల్లుబికింది. ఆమె మాటలు తడబడ్డాయి. 'ఎందుకా' అంటూ వికటంగా నవ్వింది. నవ్వి, 'మీ తెలివికి' అంది కఠినంగా.

తన తెలివి కేమివచ్చిందో, అర్థంకాని శాంతిశ్రీ 'ఏం' అన్నాడు అయోమయంగా.

'ఏమా మీకింకా అర్థంకాలేదూ' అంది.

'తిన్నగా చెప్పగూడదూ' అన్నాడు.

'డబ్బుందంటేనూ ఆశయాలున్నాయంటేనూ అయిపోలేదు' శ్రీకాంత ఎదురు తిరిగింది. ఏదో

గొప్ప అపరాధాన్ని బయటపెట్టే ధోరణిలో మాటలు సాగబడ్తూంది.

శాంతిశ్రీ హృదయం దెబ్బతింది. 'ఏం... ఇప్పుడేం వచ్చింది నేను చస్తే ఎప్పుడూ ఎవ్వరికీ డబ్బు వడ్డీకివ్వను, వడ్డీకివ్వనప్పుడు, అది తిన్నగా తిరిగివచ్చే మార్గం చూసుకోవడం తప్పా? ఎవరితోనైన చెప్పించు' గట్టిగా దెబ్బ కొట్టాననుకున్నాడు. శ్రీకాంత ఇక నోరెత్త లేదనుకున్నాడు. కాని శ్రీకాంత ఎట్లా ఊరుకుంటుంది?

'ఇప్పుడు కళ్ళార చూసింది అర్థం కాలేదు కాని, ఎవరో చెప్తే అర్థమవుతుందట. హుఁ...' చీదరించుకుంది శాంతిశ్రీ గుండె శ్రీకాంత పిడికిలిలో ఇరుక్కుపోయింది.

'తిన్నగా చెప్పగూడదూ ఎందుకలా డొంక తిరుగుడుగా మాట్లాడుతావు' ప్రాధేయపడ్డాడు. ఆమె తన గొప్పతనాన్ని అణచివేయ చూస్తోందని వింతగా తలపోశాడు. తన గొప్పతనం ఆమెకొకసారి జ్ఞాపకం చేస్తేగాని లాభం లేదనుకున్నాడు. 'నామట్టుకు నాకు పేదవాళ్ళంటే ఎంతో జాలి ఉంది. ఆ ముసలమ్మకు, ఓ రూపాయో అర్థో సహాయం చేయడానికి నాకేమీ అభ్యంతరంలేదు.' అన్నాడు ఇక తృప్తి పడుతుందనుకున్నాడు. ఇక గొడవ సమసిపోతుందనుకున్నాడు.

కాని శ్రీకాంత ఊరుకోలేదు. శ్రీకాంత తక్కువదికాదు. 'మీ ముష్టి ఆలోచనలు మాత్రం పోనిచ్చుకున్నారు కాదు.' విసురుగా అంది.

శాంతిశ్రీ ఒక్కసారి ఉగ్రుడైపోయాడు. భార్య నన్న విషయంకూడ మఱచిపోయి మాట్లాడేస్తూంది. 'ఏం తలతిరుగుతూందా' అరిచాడు.

"ఆఁ...తలే తిరుగుతూంది. ఆ మంగయ్యకున్నంత జాలైనా మీకు లేదని తెలుసుకున్నందుకు మరి తలతిరగకేమాతుంది?"

అన్యాయం! అన్యాయం!! ఎంతచులకనగా తీసి పారేస్తోంది. అందులో తనను ఆ మంగయ్యకన్నా హీనంగా...పిల్లికి బిచ్చంపెట్టని ఆ పిసినిగొట్టుకన్నా... "కాంతా ఎందుకింత అన్యాయంగా మాట్లాడుతావు" నువ్వుచేస్తున్నది తప్పు సుమా ... తరువాత పశ్చాత్తాప పడతావు... శాంతిశ్రీ మనసు ప్రియసఖి కేమిటో బోధ పరుస్తూంది.

కాని, "అర్థణా వడ్డీ కివ్వకపోతే ఇవ్వక పోయాడు. అణా వడ్డీకేనా ఇస్తాడు. అవసరాని కాదుకోలేని అర్థంలేని మీ జాలిగుండెకన్నా... అతనే నయం" సూటిగా చెప్పింది.

"అయితే వాడు చేసే తుచ్ఛమైన, హేయమైన పనే...నన్నూ చేయమంటావా?" శాంతిశ్రీ ఒక్కసారి మండిపడ్డాడు.

భర్త అమాయకతకు శ్రీకాంత పాపం ఎంతో జాలి పడింది. అతని తెలివి తక్కువ తనానికి సిగ్గుపడింది. ఎగతాళిగా ఫక్కున నవ్వింది. "అయ్యో రామాఁ... మీకింకా అర్థం కాదేం. ఇప్పుడు మీ దగ్గర తీసుకున్న డబ్బు ఎవ్వరికిచ్చే డనుకుంటున్నారు?" ఆమె అదోలానవ్వుతూ అంది.

ఆ మాట ఒక్కసారి పాపం శాంతిశ్రీ తలకు రివ్వున రాయిలావచ్చి తగిలింది. "ఆఁ... ఏమిటీ." అంటూ అతను విస్తుపోయాడు. అంతే. అతని నోట మరోమాట పెగిలిరాలేదు. అతని కళ్ళల్లో ఏదో ఆవేదన అలముకుంది. మొగంలోపశ్చాత్తాపపు రేఖలు పారాడుతున్నాయి.

"బాధపడకండి...ఆ ముసలమ్మ ఇచ్చిన మరునాడే...అతనికి తోస్తే ఇచ్చేస్తాడు లెండి. ఎక్కడికీ పోదుగా...' శ్రీకాంత ఇంకా నవ్వుతూంది. అబ్బ! ఆమె అతని గుండెల్ని ఎట్లా కెలుకుతూంది!

పాపం శాంతిశ్రీ హృదయానికి ఇంతటి అశాంతి ఎప్పుడూ కలగలేదు. అతనలాగే శ్రీకాంత వైపు చూస్తూ జాలిగా కరిగిపోతున్నాడు.

నౌకాదళంలో ప్రవేశించిన కొడుకు తండ్రికి మొదటి ఉత్తరం వ్రాశాడు. అందులో ఇలా వుంది "మన నౌకలు జిగజిగ మెరిసిపోతూ శుభ్రంగా కనబడుతూ ఉంటాయని, వాటిలో ఉండడానికి ముచ్చటపడి నేను నావికుణ్ణయాను. ఇవాళ ఉదయమే నాకు తెలిసింది అవంత శుభ్రంగా ఉండడానికి కారణ మెవరో అన్న సంగతి."